

A Fővárosi Ítéltábla dr. Igyártó Gyöngyi ügyvéd által képviselt felperesnek dr. Vincze Gyula ügyvéd által képviselt I. rendű, II. rendű, dr. Nagy Zsolt ügyvéd által képviselt III. rendű, dr. Vincze Gyula ügyvéd által képviselt IV. rendű, ügyvezető által képviselt V. rendű, a VI. rendű, a VII. rendű és az VIII. rendű alperesek ellen üzletrész átruházási szerződések érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében, amely perbe ...által képviselt Nemzeti Adó- és Vámhivatal a felperes pernyertessége érdekében beavatkozott, a Pest Megyei Bíróság 2011. április 27. napján kelt 14.P.23.430/2007/86. számú ítélete ellen a felperes részéről benyújtott fellebbezés folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja és megállapítja, hogy

az I. és a III. rendű alperesek között

a III. rendű alperes 2.700.000,- Ft névértékű üzletrészára 2003. november 21. napján megkötött,

az V.rendű alperes neve V. rendű alperes 2.700.000,- Ft névértékű üzletrészára 2003. november 24. napján megkötött,

a VI.rendű alperes neve VI. rendű alperes 600.000,- Ft névértékű üzletrészára 2003. november 24. napján megkötött,

a VII.rendű alperes neve VII. rendű alperes 600.000,- Ft névértékű üzletrészára 2003. november 24. napján megkötött és

az VIII.rendű alperes neve VIII. rendű alperes 600.000,- Ft névértékű üzletrészára 2003. november 21. napján megkötött;

az I. rendű alperes és a II. rendű alperes között

a III. rendű alperes 1.300.000,- Ft névértékű üzletrészára 2006. február 28. napján megkötött,

a VI.rendű alperes neve VI. rendű alperes 600.000,- Ft névértékű üzletrészára 2006. május 26. napján megkötött;

az I. rendű alperes és a IV. rendű alperes között
a III. rendű alperes 1.400.000,- Ft névértékű üzletrészára 2006. május 26. napján
megkötött üzletrész-átruházási szerződések érvénytelenek.

A fentieket meghaladóan a felperes keresetét és az I. rendű alperes
viszontkeresetét elutasítja.

A jogerős ítéletet az elsőfokú bíróság útján megküldeni rendeli a Fővárosi
Törvényszék Cégbírósága részére a szükséges intézkedések megtétele céljából.

Kötelezi az I., II. és IV. rendű alperest, hogy egyetemlegesen fizessenek meg a
felperesnek 171.000,- (Egyszázhetvenegyezer) Ft első- és másodfokú perkoltséget.

Kötelezi az I. rendű alperest, hogy fizessen meg az államnak az adóhatóság külön
felhívására a felperes illetékfeljegyzési jogára tekintettel le nem rótt 843.000,-
(Nyolcszáznegyvenháromezer) Ft első- és másodfokú eljárási illetéket, továbbá
21.000,- (Huszonegyezer) Ft feljegyzett viszontkereseti illetéket.

Kötelezi a II. rendű alperest 228.000,- (Kettőszázhuszonnyolcezer) Ft, a IV. rendű
alperest 168.000,- (Egyszázhatvannyolcezer) Ft a felperes illetékfeljegyzési jogára
tekintettel le nem rótt első- és másodfokú eljárási illeték állam javára történő
megfizetésére, az adóhatóság külön felhívására.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes az I. rendű
alperes gyermeke, valamint a II. és IV. rendű alperesek édesapja. Az alperesi cégek
a felperes 90 %-os tulajdonában voltak. A beavatkozó a 2003. december 8-i keltű
határozatával a felperes terhére 1997. évre SZJA adónemben 21.300.660,- Ft
adókülönbözetet mint adóhiányt, továbbá 18.710.943,- Ft késedelmi pótlékot
állapított meg, és az adóhiány után 10.650.330,- Ft adóbírságot szabott ki.

A felperes 2003. november 21. napján a III. rendű alperesi társaságban lévő
2.700.000,- Ft névértékű üzletrészt az I. rendű alperesre névértéken átruházta.
Ennek megfelelően ugyanezen a napon megtörtént a társasági szerződés
módosítása, a tagváltozást a cégbíróság felé bejelentették azzal, hogy 2003.
november 21. napjától változatlanul a felperes maradt a III. rendű alperesi kft.
ügyvezetője, további öt éves időtartamra.

Ugyanezen a napon a felperes átruházta a VII. és VIII. rendű alperesi cégekben
meglévő 600.000,- 600.000,- Ft névértékű üzletrészt az I. rendű alperesre, majd
2003. november 24-i keltű üzletrész-átruházási szerződésekkel szintén átruházta az
I. rendű alperesre névértéken az V. rendű alperesben meglévő 2.700.000,- Ft

névértékű és a VI. rendű alperesi cégben meglévő 600.000,- Ft névértékű üzletrészeit.

A III. rendű alperes taggyűlése 2006. február 28. napján a felperest visszahívta az ügyvezetői tisztségéből. Az I. rendű alperes ugyanezen a napon az üzletrészből 1.300.000,-Ft névértékű üzletrészt a II. rendű alperesnek (unokájának) ajándékozott, majd 2006. május 26. napján a fennmaradó 1.400.000,- Ft névértékű üzletrészt a IV. rendű alperesnek (másik unokájának) ajándékozta. Szintén 2006. május 26-án az I. rendű alperes a VI. rendű alperesi cégben meglévő 600.000,- Ft névértékű üzletrészt a II. rendű alperesnek elajándékozta. A változásokat a cégbíróság bejegyezte a cégjegyzékbe.

2003. november 24-i keltezéssel a felperes és az I. rendű alperes aláírásával „Megállapodás” elnevezésű szerződés keletkezett. Ennek 1. pontja azt tartalmazza, hogy 2003. november 21-24-e között a felperes és az I. rendű alperes között több – köztük az alperesi cégeket érintő – üzletrész-átruházási szerződés jött létre a felperes különvagyonát képező üzletrészeire. A 2. pont szerint az üzletrész átruházásokra azért volt szükség, mert a felperesnél az APEH komoly összegű adóhiányt tárt fel, ezért az I. rendű alperes mint vevő színleg a nevére veszi a felsorolt üzletrészeket és kijelenti, hogy vételi szándék nem vezérelte, az üzletrészekért nem fizetett és nem is kíván fizetni, hanem fiának, az eladónak tesz szívességet az átruházás aláírásával. Kötelezte magát arra, hogy az adóhatósági ügy lezárulását követően az eredeti állapotot helyreállítja, az üzletrészeket visszaszolgáltatja minden anyagi ellenszolgáltatás és igény nélkül. Az 5. és 6. pontokban az 1. pontban felsorolt valamennyi cég üzletrésze tekintetében elidegenítési és terhelési tilalmat kötöttek ki. A 8. pontban az I. rendű alperes kötelezettséget vállalt arra, hogy kizárólag az eladó utasításainak megfelelő taggyűlési határozatokat szavaz meg, tudomásul vette, hogy önálló indítványtételi és szavazati joggal nem rendelkezik. A 10. pontban vállalta, hogy a III. rendű alperesi társaság ügyvezetői tisztségéből semmilyen körülmények között nem váltja le a felperest. Amennyiben a felperest szabadságvesztés büntetésre ítélik, az ügyvezetéssel csak az általa kijelölt személyt lehet megbízni. A megállapodást ... és ... tanúként aláírták.

A felperes a Fővárosi Bírósághoz 2007. június 14. napján benyújtott és az eljárás során többször módosított, végleges kereseti kérelmében kérte, hogy állapítsa meg bíróság, hogy a közte és az I. rendű alperes között 2003. november 21-én, illetve november 24. napján megkötött, a III., V., VI., VII. és VIII. rendű alperesi társaságok üzletrészeire vonatkozó üzletrész-átruházási szerződések mint színlelt szerződések semmisek a Ptk. 207. § (6) bekezdése alapján. Másodlagosan a szerződések semmisségét jóerkölcsbe ütközés jogcímén kérte megállapítani. Kérte továbbá, hogy állapítsa meg a bíróság az I. rendű, valamint a II. és IV. rendű alperesek között a III. rendű alperes üzletrészeire 2006. február 28. napján és 2006. május 26. napján megkötött, továbbá az I. rendű és a II. rendű alperesek között 2006. május 26. napján a VI. rendű alperes üzletrészeire vonatkozó ajándékozási szerződések semmisségét a Ptk. 114. § (3) bekezdés b) pontja alapján, figyelemmel arra, hogy az elidegenítési tilalomba ütköznek, illetve azon az alapon is, hogy az I. rendű

alperes az ajándékozási szerződés megkötésekor nem volt tulajdonosa az érintett üzletrészeknek. Az összes keresetében megjelölt átruházási szerződés tekintetében kérte, hogy a bíróság a Ptk. 237. § (1) bekezdése alapján állítsa helyre az eredeti állapotot, azaz helyezze vissza a felperest az üzletrészek tulajdonjogába és ennek tűrésére kötelezze valamennyi alperest. Kérte, hogy keresse meg a Fővárosi Bíróságot mint Cégbíróságot a 2003. november 21. napján, illetve 23. napján megkötött szerződéseket megelőző eredeti állapot visszajegyzése céljából. Előadta, hogy az alperesi cégeket többségi tulajdonosként alapította, a III. rendű alperesi társaságba tagi hitelként jelentős összeget investált, amelyből a III. rendű alperes megvásárolta a ... szám alatti ingatlant, amely az „... park” nevet viseli. A tagi hitelek mind a mai napig visszafizetetlenek. A III. rendű alperes szintén tagi hitelekkel az ingatlant korszerűsítette és egy üzleti és szabadidő parkot létesített a területen. 2003. őszén azonban a felperesi beavatkozó vagyonosodási vizsgálatot indított ellene és akkori házastársa, a perben nem álló dr. felperes nevére (sz: ...) ellen. Annak érdekében, hogy a több mint húsz év munkájával elért vagyont mentse, a társaságokban meglévő üzletrészeket névleg az I. rendű alperesre, édesanyjára íratta. Ezzel egy időben volt felesége az akkor már nagykorú idősebb fiú, a II. rendű alperes nevére íratta a többnyire kisebbségi üzletrészeit. A felperest kizárólag az a szándék vezérelte, hogy ne szerepeljenek üzletrész tulajdonosként a cégnyilvántartásban, és amennyiben úgy adódik, hogy az APEH végrehajtási eljárást indítana ellenük, úgy ne tudja végrehajtás alá vonni az üzletrészeket. Valamennyi szerződő fél akarata hiányzott az üzletrész átruházására, az írásban kinyilvánított szándék nem volt valódi, pusztán az APEH irányába kívánták az üzletrész átruházás látszatát kelteni. Ezt igazolja a 2003. november 24-i keltű „Megállapodás” is. Az I. rendű alperes azonban a felperes és a házastársa közötti kapcsolat megromlását követően, a volt házastárs befolyására a megállapodással ellentétesen egyes üzletrészeit részben tovább ajándékozta a II. és IV. rendű alpereseknek, és az I. rendű alperesi cég ügyvezetői tisztségéből őt visszahívták, a cégből fizikailag is kizárták, lényegében kisemmizték. Ahhoz, hogy az adókötelezettségét teljesíteni tudja, szükséges az üzletrészek visszaszerzése.

A perben a felperes pernyertessége érdekében a Nemzeti Adó- és Vámhivatal (jogelődje) beavatkozott, és maga is kérte a keresetben megjelölt szerződések színlelt voltának és semmisségének megállapítását, az eredeti állapot helyreállítását és az alperesek tűrésre kötelezését. Az alperesi védekezésre is tekintettel előadta, hogy állításával szemben az I. rendű alperes tudott a felperes ellen folyamatban lévő adóhatósági eljárásról, mivel a postai kézbesítés sikertelensége miatt az adóhatóság alkalmazottai megkísérelték a felperes részére az I. rendű alperessel közös lakcímen a kézbesítést. A hivatalos iratot az I. rendű alperes ugyan átvette, de az aláírást megtagadta, a következő napon pedig olyan kísérőlevéllel küldte azt vissza, amelynek szóhasználatából, stílusából, a jogszabályi hivatkozásokból egyértelműen megállapítható, hogy nem az I. rendű alperes, hanem a felperes vagy ügyvédje fogalmazták meg. Egyebekben az I. rendű alperes többször súlyos ellentmondásba került a nyilatkozataival és lényegében nem tudta cáfolni azt a felperesi előadást, hogy a szerződések színleltek. Saját előadása, amely szerint a

III. rendű alperesi kft. üzletrészen kívül egyetlen cég üzletrészéért sem fizetett, azokat csak ráírták a nevére, lényegében elismerte a szerződések színleltségét. Az üzletrész-átruházási szerződéseket olyan időpontban kötötték, amikor a revízió által elkészített jegyzőkönyv mindkét adós részére már átadásra került, ugyanakkor az adófizetési kötelezettségeket előíró elsőfokú határozat még nem vált jogerőssé a különböző átvételi machinációk miatt.

Az I., II. és IV. rendű alperesek az ellenkérelmükben a kereset elutasítását kérték. Az I. rendű alperes előadta, hogy még a néhai férje életében, 1988-ban a felperes a családi vagyonból 36.000.000,- Ft készpénzt és értékes tárgyakat kapott, melyről közjegyző által hitelesített okirat is készült. Férje 1988. nyarán meghalt, ezt követően is tovább támogatta a felperest, mert gyakran pénzzavarba került. 2003-ban közölte a felperessel, hogy idősebb korára szeretne megfelelő anyagi eszközöket biztosítani a saját ellátása és az unokák támogatása céljából. A további anyagi segítségtől ezért elzárkózott és felajánlotta a felperesnek, hogy a gazdasági társaságai közül megvásárolja azokat, amelyek jól működnek, feltéve, hogy nem kell részt vennie a cégek irányításában. Ezt követően ajánlotta fel megvásárlásra a felperes a perrel érintett üzletrészeket és azt állította, hogy ezek biztosítani fogják a megélhetését és ezekből a felperes fiairól, azaz az unokáiról is tud majd gondoskodni. Vételárat csak a III. rendű alperesi üzletrészért fizetett, 2.700.000,- Ft-ot, a többi üzletrészért nem. Nem tudott a felperessel szemben folytatott adóhatósági vizsgálatról, valóságos szándéka az üzletrészek megvásárlása volt. Hivatkozott a Ptk. 207. § (5) bekezdésére, valamint arra, hogy egy szerződés színleltségét csak akkor lehet megállapítani, ha mindkét fél szándéka színlelésre irányul.

Az I. rendű alperes viszontkeresetet terjesztett elő, amelyben a 2003. november 24-i keltezésű „Megállapodás” megnevezésű okirat semmisségének a megállapítását kérte a Ptk. 200. § (2) bekezdése alapján, jogszabályba, illetve jóerkölcsbe ütközésre hivatkozással. Előadta, hogy ilyen szerződés megkötésére vonatkozó szándéka nem volt, vitatta, hogy azt ő írta volna alá, majd a perben beszerzett írásszakértői véleményeket követően úgy nyilatkozott, hogy az aláírása valószínűleg úgy kerülhetett az okiratra, hogy a felperes részére rendszeresen üres papírokat írt alá, a szöveget valószínűleg utólag szerkesztette a felperes az aláírása fölé. Ezt igazolja az is, hogy a hivatkozott „Megállapodás”-t a felperes nem nyújtotta be a keresettel egyidejűleg, csak a per későbbi szakaszában.

A III., valamint az V-VIII. rendű alperesek nem terjesztettek elő ellenkérelmet.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárás keretében tanúként hallgatta meg dr. ... okiratszerkesztő ügyvédet, dr. felperes nevené ...t a felperes volt házastársát, ...-t volt felperesi alkalmazottat, dr. ...-t a felperesi cég volt jogászát, ...-t és ...t, a viszontkeresettel érintett megállapodás ügyleti tanút, végül ... és ... tanúkat.

A 2003. november 24. napján kelt „Megállapodás”-on szereplő I. rendű alperesi aláírás valódiságának igazolására a felperes magánszakvéleményt csatolt, majd az

elsőfokú bíróság igazságügyi szakértőt is kirendelt, aki szintén alátámasztotta az I. rendű alperes aláírásának eredetiségét.

A Pest Megyei Bíróság a 2011. április 27. napján kelt 14.P.23.430/2007/86. számú ítéletében a keresetet elutasította. Megállapította, hogy a 2003. november 24. napján kelt „Megállapodás” nem jött létre. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az I., II. és IV. rendű alpereseknek 125.000,- Ft perköltséget. Megállapította, hogy az ezt meghaladó költségeiket a felek maguk viselik.

Határozata indokolásában a felperes keresetét alaptalannak, az I. rendű alperes viszontkeresetét megalapozottnak találta.

Az üzletrész átruházó szerződésekkel kapcsolatban a következőkre mutatott rá.

Nem vitás, hogy a felperest több milliós összegű adóbírság és pótlék megfizetésére kötelezte a beavatkozó, azonban a felperes előadása alapján az is megállapítható, hogy jogerős döntés még nem született, tekintettel arra, hogy a közigazgatási eljárás még folyamatban van.

Annak megállapítására, hogy színlelt szerződés jött létre, csak akkor kerülhet sor, ha bizonyítható, hogy egyező akarattal egyik szerződő fél sem kívánja megkötni a szerződést, amely nyilatkozataik alapján keletkezne, vagyis, ha mindkét fél színlelte a szerződéses akaratot.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az a körülmény, hogy a felperes az alkalmazottaival beszélt arról, megvitatta, latolgatta, hogy milyen módon lehetne az üzletrészeit az adóvégrehajtás alól elvonni, nem jelenti egyben azt, hogy ezeket a kérdéseket otthon a családjával, azaz az I., II. és IV. rendű alperesekkel is megbeszélte volna. Ezt a körülményt az alperesek tagadták. Ennek bizonyítására nem volt alkalmas dr. ... tanú vallomása, mert azt a felek személyes előadása is cáfolja. A többi tanú, így ... sem tudott olyan egyértelmű tanúvallomást tenni, amelyből az a következtetés lenne levonható, hogy az I. rendű alperesnek színlelt volt a szerződéses akarata. ... tanúvallomása kétséges, míg ... tanúvallomása azért nem fogadható el, mert a felperessel szoros baráti kapcsolatot ápol és érdekközösségben állnak. ... tanú a II. és III. rendű alperesekkel rossz viszonyban van, a III. rendű alperessel jogvitája is van. Vallomásaik ezért nem fogadhatók el a felperes tényállításait minden kétséget kizáró módon alátámasztó bizonyítékként.

Mindezekből az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperes nem bizonyította, hogy az üzletrész átruházó szerződések körében az I. rendű alperes is színlelte a szerződéses akaratot. Az a körülmény, hogy esetlegesen az alperes nem fizetett ellenértéket, a szerződést nem teszi semmissé, hiszen a Ptk. 207. § (6) bekezdésének második fordulata alapján, ha a szerződés más szerződést leplez, akkor a szerződést a leplezett szerződés alapján kell megítélni. A felperes és az I. rendű alperes szülő-gyermek kapcsolatban vannak, a szerződéskötések idején a szeretetteljes családi kapcsolat még fennállt közöttük, az ajándékozás ilyen módon nem kizárt. Amennyiben vételárfizetés az I. rendű alperes részéről nem történt, úgy a szerződés ajándékozási szerződésként elbírálható, ezért az üzletrész átruházó szerződések érvénytelensége nem állapítható meg.

Az elsőfokú bíróság azt az alperesi hivatkozást, amely szerint a felperes nem rendelkezhetett az üzletrészek egészéről, tekintettel arra, hogy az a volt

házastársával házastársi vagyontörséget képez, nem tekintette releváns körülménynek. Érdemben e körben arra mutatott rá, hogy a tulajdonosként nem szereplő házastárs a tulajdonnal egyedül rendelkező házastársától a házassági vagyontörség megszüntetése során kártérítést követelhet.

Azt az alperesi védekezést, amely szerint az is alátámasztja a valóságos szerződési akaratot, hogy a felperes a Gt. szabályai szerint nem támadta meg a cégbíróság bejegyző végzéseit, az elsőfokú bíróság abból a szempontból alaposnak találta, hogy amennyiben a felperes szándéka nem az üzletrészek átruházására irányult volna, úgy a szerződéses akaratával ellentétes cégbírósági bejegyzésekkel, valamint társasági határozatokkal szemben nyilvánvalóan igénybe vette volna a Gt. szerinti jogorvoslati lehetőségeket, különösen arra figyelemmel, hogy maga is jogi végzettségű, így a jogszabályokat ismerte. A felperes azonban sem a 2003. novemberi, sem a 2006. februári, illetve májusi taggyűlési határozatokat nem támadta meg, ezért ebből is az következik, hogy kétséges a felperes azon hivatkozása, hogy színlelt volt az üzletrészek átruházására irányuló szerződéses akarata.

Az elsőfokú bíróság a fentiekre tekintettel a felperes keresetét mint alaptalant elutasította.

Az alperes viszontkeresete körében megállapította, hogy a megállapodáson az írásszakértői vélemények szerint az I. rendű alperes névalírása szerepel. Ezt meghaladóan abban a kérdésben kellett döntenie, hogy a felek kölcsönös és egybehangzó akarata a „Megállapodás” tartalma szerinti szerződés létrehozására irányult-e, az I. rendű alperesnek volt-e ilyen szerződéses akarata. A korábbiak szerint nem tekintette kétségmentesnek, aggálytalannak, illetve pártatlannak ... és ... arra vonatkozó tanúvallomását sem, hogy a „Megállapodás”-t - szemben az üzletrész-átruházási szerződésekkel - a felperes az aláírást megelőzően felolvasta volna az I. rendű alperesnek. A tanúk vallomása tehát nem alkalmas a felek szerződéses akaratának, a „Megállapodás” létrejöttének bizonyítására. Mind a felperes, mind az I. rendű alperes a személyes meghallgatásuk során úgy nyilatkoztak, hogy az üzletrész átruházó szerződések az alperes elolvasás nélkül írta alá. Az alperes azt adta elő, hogy a szerződéses akarata, tudata, ismeretei és a felperes tájékoztatása csak az üzletrész átruházó szerződésekre vonatkozott. Az alperesnek tehát szerződéses akarata csak az üzletrész átruházó szerződések megkötésére, azok aláírására jött létre. Más szerződés, így a 2003. november 24-i „Megállapodás” tartalmára nézve alperesi szerződéses akarat kifejezésére vonatkozó pártatlan, kétségmentes tanúvallomás a felperesi tényállítást meghaladóan nincs, az elsőfokú bíróság ilyet elfogadni nem tudott. Amennyiben az I. rendű alperes esetlegesen az üzletrész átruházó szerződések között aláírta a „Megállapodás”-t is, ebben azt esetben az akaratán kívül, szerződéses akarat kifejezése nélkül tette. Az üzletrész átruházó szerződések létrejöttének körülményeire figyelemmel (a felperes készítette azokat az irodájában, hazavitte és felolvasás nélkül, csupán a tartalmukra vonatkozó tájékoztatást követően, egymás után lapozva írta alá azokat az I. rendű alperes (anélkül, hogy elolvasta volna), nincs arra perbeli bizonyíték, hogy a felek - így különösen az I. rendű alperes - kölcsönös és egybehangzó akaratnyilvánítása folytán a 2003. november 24-i „Megállapodás” létrejött volna. Az elsőfokú bíróság a viszontkeresetnek a Ptk. 205.

§ (1) bekezdésében meghatározott törvényi feltételek hiányában adott helyt. A létre nem jött szerződésre az érvénytelenség jogkövetkezményeit kell alkalmazni. Végül rögzítette az elsőfokú bíróság, hogy figyelemmel arra, hogy nem jött létre a „Megállapodás”, az alperes által felhozott érvénytelenségi okokat nem vizsgálta.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes nyújtott be fellebbezést, amelyben annak megváltoztatásával a keresetnek helyt adó döntés hozatalát, a viszontkereset elutasítását és az alperesek perköltségben marasztalását kérte.

Arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlan, iratellenes, törvényt sértő és részrehajló.

A tényállási részben a valósággal ellentétben állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a felperes adóhiányt megállapító közigazgatási ügye még folyamatban van, mivel az 2004. áprilisában jogerősen lezárult. Ez a peradatokból kitűnik.

Az elsőfokú bíróság a kétoldalú színlelés tekintetében feltűnően egyoldalúan értékelte az eljárás alatt előterjesztett bizonyítékokat, és nem volt figyelemmel arra, hogy a keresetet a szerződéskötéskor fennálló akarat alapján kell elbírálni. Annak nincs jelentősége, hogy az I. rendű alperes utóbb meggondolta magát és úgy döntött, hogy az üzletrészeket meg kívánja tartani.

Az elsőfokú bíróság teljes mértékben figyelmen kívül hagyta az I. rendű alperes színlelését alátámasztó alábbi bizonyítékokat.

A 2003. november 24. napján kelt teljes bizonyító erejű magánokirat tartalmát, a két aggálytalan írásszakértői véleményt, az ügyleti tanúk vallomását, azt, hogy az I. rendű alperes saját előadása szerint sem jártas az üzleti életben, az eljárásban csatolt dokumentumokat (nyugdíjszelvény, közgyógyellátási igazolvány, 137.000,- Ft áruhitel felvétele), amelyek alátámasztják, hogy az I. rendű alperes nem rendelkezett akkora vagyonnal, hogy az üzletrészeket meg tudta volna vásárolni, illetve a cégeket üzemeltetni tudta volna; azt hogy az üzletrész-átruházások ellenére a felperes maradt az ügyvezető; hogy életszerűtlen az I. rendű alperes menyével kapcsolatos előadása, amely szerint a menyé semmiről nem tudott, ugyanakkor úgy nyilatkozott, hogy nyugodtan aláírhatja az üzletrész-átruházási szerződéseket, mert az jó lesz; hogy a Ptk. 203. § (2) bekezdése szerint a közeli hozzátartozók között fedezetelvonás esetén a rosszhiszeműséget és az ingyenességet vélelmezni kell; hogy az I. rendű alperes nem tudott arra nyilatkozni, hogy milyen cégekben, mekkora üzletrészeket „vásárolt”; nem értékelte az I. rendű alperes személyes előadását, amely szerint a III. rendű alperesi kft.-ben az üzletrészt azért vásárolta meg, mert erre a felperes kérte, saját célja ezzel kapcsolatban nem volt; hogy a perben nem álló cégek üzletrészeit 2006-ban ingyen visszaadta a felperesnek és úgy nyilatkozott, hogy ezt azért tette, mert nem fizetett érték és a visszaadásért sem kapott semmit, és hogy ezeket a felperes kérésére adta vissza; nem értékelte, továbbá ... és ... dr. ... tanúk vallomását és a többi tanúvallomást sem.

Nincs logikus és elfogadható magyarázat az elsőfokú bíróság részéről arra, hogy az I. rendű alperes önmagának ellentmondó előadása, továbbá a tanúvallomások, az okirati bizonyítékok és a szakértői vélemények ellenére miért vont le a perbeli

tényállásból olyan következtetést, amely egyáltalán nem vonható le konklúzióként az aggálytalan bizonyítékok értékeléséből.

Tévesen állapította meg, hogy a felperes az alkalmazottaival beszélt arról, hogyan lehetne megmenteni a cégvagyonát. A meghallgatott tanúk közül csak ... volt alkalmazott, ... dr. ... megbízott jogászként működött. Ezen kívül nem csak beszélt erről a tanúkkal, hanem meg is kérte őket arra, hogy színleg vegyék a nevükre az üzletrészeket. A tanúvallomások e tekintetben egybehangzóak. A felperes volt házastársának a tanúvallomását kell kirekeszteni a bizonyítékok köréből, mert ő áll érdekközösségben az alperesekkel. Az tény, hogy dr. ... tanúvallomása nem fedi a valóságot, melynek oka valószínűleg az, hogy szabályszegést követett el.

A 2003. november 24-i „Megállapodás”-sal összefüggésben ismét előadta, hogy annak megszövegezésére az I. rendű alperes kérésére került sor, az ő kikötése volt, hogy legyen biztosítéka arról, hogy valójában nem ő az üzletrészek tulajdonosa.

Megjegyezte, hogy az elsőfokú bíróság amilyen alapon helyt adott az alperesi viszontkeresetnek, úgy megállapíthatta volna, hogy az üzletrész-átruházási szerződések sem létező szerződések, mert azokat az I. rendű alperes el sem olvasta és a tartalmukat sem ismerte.

Az elsőfokú bíróság az üzletrészekért fizetett vételár kérdésével egyáltalán nem foglalkozott, pedig az, hogy az I. rendű alperes nem fizetett vételárat, bizonyítja az alperesi oldalon is meglévő színlelést.

Az elsőfokú bíróság azon megjegyzésével szemben, hogy akár ajándékozási szerződésnek is lehet tekinteni az üzletrész-átruházási szerződéseket, ha az I. rendű alperes valóban nem fizetett vételárat, ott áll az a tény, hogy a felperesnek viszont nem volt ajándékozási szándéka, a célzata kizárólag a színlelésre irányult. Ebből kifolyólag is megállapítható, hogy az üzletrész-átruházási szerződések sem adásvétel, sem ajándékozás címén nem jöttek létre.

Megalapozatlan ... ügyleti tanú vallomásának kirekesztése. A tanú nincs üzleti kapcsolatban a felperessel, ezt az elsőfokú ítélet valótlanul tartalmazza. A Fővárosi Bíróság előtti per megszüntetésre került, ahogy a tartási szerződések is. A tanúnak semmilyen érdeke nem mutatkozhat arra, hogy a felperes visszakapja az üzletrészeit vagy sem. Ebben a kérdéskörben ... tanú minden szempontból semleges. A tanúvallomást, azaz annak tartalmát az elhangzottak szerint kellett volna az elsőfokú bíróságnak értékelnie, nem pedig alaptalan feltételezésekre tekintettel figyelmen kívül hagyni.

A 2003. november 24-i „Megállapodás”-sal kapcsolatban hivatkozott a Pp. 197. §-ára és arra, hogy az teljes bizonyító erejű magánokirat. A Pp. rendelkezéseit alkalmazva kellett volna az elsőfokú bíróságnak az ítélet meghozatala során azt figyelembe venni. A bizonyítási eljárás során megállapításra került, hogy az okirat valódi. Ellenkező bizonyításáig tehát teljes bizonyítékul szolgál arra, hogy a kiállítója az abban foglalt nyilatkozatot megtette, illetőleg elfogadta vagy magára nézve kötelezőnek ismerte el.

Az ítélet indokolása ... tekintetében is iratellenes és ellentmondásos. Minden bizonyíték nélkül állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a felperes 2006-ban 20.000.000,- Ft-os követelésről állított ki igazolást a tanú részére. ... cége egyébként nem hitelező a III. rendű alperes felszámolási eljárásában. ... ügyleti tanú is volt. Az

elsőfokú bíróság ítéletében gyakorlatilag azt állítja, hogy a tanúk hamis tanúvallomást tettek. Nincs ésszerű magyarázat arra, hogy miért rekesztette ki a tanúk előadását a bizonyítékok köréből. Ezen túlmenően azonban a kereseten való túlterjeszkedésnek tekinti a felperes, hogy az elsőfokú bíróság a perben nem álló ... sz. ...nak az ítéletében jogi tanácsot ad és kioktatja arra vonatkozóan, hogy kérjen kártérítést a felperestől. Ez az igény azonban érdemben is megalapozatlan lenne.

„Szalmalábakon sem áll” az elsőfokú bíróságnak az az indokolása, hogy a felperes a Gt. szabályai szerint nem támadta meg a taggyűlési határozatokat. Jelen perben a polgári jogi jogviszonyból eredő igényét érvényesíti a felperes és nem gazdasági pert indított. Természetes, hogy 2003-ban nem támadta meg a taggyűlési határozatokat, hiszen az a színtelt akarátának megfelelő volt. A 2006-os átruházások esetében pedig a Gt. korlátozza a megtámadásra jogosultak körét, melybe a felperes nem tartozott bele, keresethőségi jog hiánya miatt perindításra nem volt jogosult. Ezért a perindítás hiányából semmilyen következtetés nem vonható le.

Ellentmondásos az elsőfokú bíróság azon álláspontja, hogy a szakértői vélemények, tanúvallomások és a teljes bizonyító erejű magánokirat léte ellenére nem jött létre a 2003. november 24-i „Megállapodás”, mert ilyen szerződéses akarata az I. rendű alperesnek nem volt. Ezzel kapcsolatban megjegyezte, hogy a bizonyítékok ellenére valótlan bírói következtetéssel szemben ott áll az a körülmény, hogy a felperesnek pedig olyan szándéka nem volt, hogy az I. rendű alperesnek tulajdonába adja az üzletrészeit. Akkor az üzletrész-átruházási szerződésekre miért nem tudta kimondani az elsőfokú bíróság, hogy azok sem jöttek létre. Vagy miért nem mondta ki azon az alapon az elsőfokú bíróság az üzletrész-átruházási szerződések jóerkölcsbe ütközését és ezáltal semmisségét, hogy az adóvégrehajtás megghiúsítására irányultak, mint amilyen alapon az alperesek viszontkeresetének helyt adott. Minden adat és bizonyíték nélkül állapította meg, hogy a felperes elrejtette és titokban íratta alá az I. rendű alperessel a „Megállapodás”-t. Ez kizárólag az elsőfokú bíróság elképzelése. Nem adott arra magyarázatot, hogy milyen módszerrel tudta rekonstruálni az I. rendű alperes korabeli akarátát és magát a körülményeket a beszerzett és a becsatolt bizonyítékok ellenére. Nem adott arra magyarázatot, hogy az I. rendű alperes előadását miért fogadta el tényként. Ez ellentétes a polgári eljárás szabályaival.

Az I. rendű alperes azon az alapon terjesztette elő a viszontkeresetét, hogy a „Megállapodás” jogszabályba és jóerkölcsbe ütközik és ezért a Ptk. 200. § (2) bekezdése értelmében semmis. A konkrét viszontkeresettel azonban az elsőfokú bíróság nem is foglalkozott, hanem azon túlterjeszkedve olyan alapon adott helyt a viszontkeresetnek, amelyet az alperesek nem is érvényesítettek, ezáltal megsértette a Pp. 215. §-át, amely az érdemi döntés korlátait határozza meg. Azért is megalapozatlan a viszontkereseti kérelemnek helyt adó ítélet, mert, ha az elsőfokú bíróság a gondolatmenetét követjük és a felperes úgy vette rá a „Megállapodás” aláírására az I. rendű alperest, ahogyan azt az elsőfokú bíróság rögzítette, ez esetben az alperest a felperes megtévesztette, így az I. rendű alperesnek a Ptk. 210. §-a alapján a megtévesztésre alapítottan kellett volna megtámadni a hivatkozott „Megállapodás”-t, amely megtámadási keresetet a jogszabályban írt határidőn belül nem terjesztett elő.

Kérte az alperesek perköltségben való marasztalását.

Az I., II. és IV. rendű alperesek a fellebbezési ellenkérelmükben az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását és a felperes perköltségben marasztalását kérték.

Álláspontjuk szerint az elsőfokú ítélet törvényes és megalapozott, a felperes nem tett eleget az őt terhelő bizonyítási kötelezettségnek. Az elsőfokú eljárás során az alperesek részletesen feltárták, hogy a felperes által megjelölt tanúk nem érdektelenek, a felperessel folyamatos, szoros üzleti kapcsolatban állnak, akiktől tárgyilagos tanúvallomás nem várható. Ezen túlmenően a tanúk szavahihetősége is megdőlt, a legalapvetőbb kérdésekre nem tudtak választ adni, illetve egymással ellentétes nyilatkozatokat tettek. Dr. ...t nem motiválhatta a fegyelmi eljárástól való félelem, mert annak elévülési határideje már lejárt. A felperes által hivatkozott üzletrész-átruházási szerződéseket nem lehet a felperes adótartozásával megmagyarázni, mivel a felperes tulajdonában nagy értékű mezőgazdasági ingatlanok maradtak, amelyeket csak 2006. április 5-én kelt tartási szerződéssel ruházott át ... érdektelen tanúra, aki ezen ingatlanokat tovább értékesítette. A felperes igényeinek kiindulópontja nem a közérdek, nem az, hogy az adóhatóság irányába tudjon teljesíteni, hanem csak az ügyvezetői leváltásából eredő sérelmek miatti elégtételszerzés. Ezt támasztja alá, hogy a felperes kivonta az adóvégrehajtás alól az ingatlanokat és a követeléseit is az engedményezési szerződésekkel, amit az adóhatóság nem is támadott. Utalt arra is, hogy a beavatkozó nem élt az ítélet ellen a fellebbezési jogával.

Az írásszakértő nem igazolja az I. rendű alperes szerződési akaratát. Amennyiben az aláírása valós, az csalárd módon került az okira. A színlelést egyébként logikátlaná teszi az is, hogy komoly értékkel nem rendelkező üzletrészek kerültek átadásra, hiszen a III. rendű alperesi cég vonatkozásában egy másik perben a felperes éppen arra hivatkozik, hogy az ... utcai ingatlan valójában nem a III. rendű, hanem a felperes tulajdonát képezi. Ez esetben értelmetlen volt a vagyonkimentés. Alaptalan a fellebbezés megtévesztésre vonatkozó hivatkozása is, mert a felperes nem tud különbséget tenni a létre nem jött szerződés, illetve a megtévesztéssel létrejött szerződés között, a tévedésnél egy hibás befolyásolt akarat van, a létre nem jött szerződésnél pedig nincs szerződéses akarat.

A III., valamint az V-VIII. rendű alperesek fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztettek elő.

A fellebbezés alapos.

Az elsőfokú bíróság a tényállást érdemben helyesen állapította meg, azonban téves és megalapozatlan jogi következtetéssel utasította el a keresetet és adott helyt a viszontkeresetnek.

A rendelkezésre álló bizonyítékokat kirívóan okszerűtlenül értékelte, jogi indokolása logikátlan és ellentmondásos, egyes ténymegállapításait nem támasztják alá bizonyítékok.

A Pp. 239.§-a szerint alkalmazandó 206. § (1) bekezdésében rögzített jog, azaz a bizonyítékok összességében való értékelése és az ügy meggyőződés szerinti elbírálása a másodfokú bíróságot is megilleti. Ha az elsőfokú ítélet a fenti hiányosságokban szenved, nincs eljárásjogi akadálya az elsőfokú ítélet felülmérlegelésének, ha a döntéshez szükséges bizonyítékok rendelkezésre állnak.

A felperes a közte és az I. rendű alperes között létrejött üzletrész átruházási szerződések érvénytelenségének megállapítását elsődlegesen a Ptk. 207. § (6) bekezdésére hivatkozással azon az alapon kérte, hogy azok színlelték, tényleges átruházási szándék egyik szerződő felet sem vezette.

Másodlagosan a keresetét a Ptk. 200. § (2) bekezdésére alapította, a semmisség megállapítását jóerkölcsbe ütközés címén kérte. Rámutat a Fővárosi Ítéltábla, hogy az elsőfokú bíróság, bár az elsődlegesen megjelölt jogcímen nem találta alaposnak a keresetét, ennek ellenére nem tért át a másodlagos kereset elbírálására.

A másodfokú bíróságnak a fellebbezés kapcsán először az elsődleges keresetet kellett vizsgálnia. E körben az alábbi tényeket tekinti relevánsnak.

A felperes a 3.000.000,- Ft törzstőkéjű III. és V. rendű alperesi cégekben az üzletrészek 90 %-át kitevő 2.700.000,- Ft névértékű, a VI-VIII. rendű alperesi cégekben 600.000,- Ft névértékű üzletrésszel rendelkezett.

A beavatkozó 18. sorszámú beadványa és az ahhoz csatolt mellékletek szerint a felperes bevallásainak utólagos vizsgálatára a 2003. június 10-én kelt megbízólevél alapján indult eljárás. A vizsgálat megállapításairól 2003. július 21. napján készült jegyzőkönyv (14/B/2.), amelyben 21.300.660,-Ft adóhiány megállapítására került sor. A jegyzőkönyvet a felperes házastársa vette át a tértivevény tanúsága szerint 2003. augusztus 7. napján. Itt utal arra a másodfokú bíróság, hogy ennek tükrében teljesen életszerűtlen dr. felperes nevére ... 15. sorszámú jegyzőkönyvbe foglalt tanúvallomása, hogy bár 2000. május hónaptól ő látja el a VIII. rendű alperes ügyvezetését, még a neki szóló levelekhez sem jutott hozzá, a lakcímre érkező leveleket sem engedte a felperes átvenni és az adóhatósági eljárásról - amely személy szerint vele szemben is folyamatban volt - mindössze annyit tudott, hogy „volt valami APEH vizsgálat, ahol nekem is meg kellett jelennem, de a felperes azt mondta, hogy én ezzel ne nagyon foglalkozzak...ebből rám nézve semmilyen hátrányos következmény nem lesz”.

Az elsőfokú adóhatósági határozat kiadmányozására 2003. október 31-én került sor (14/B/7.). Az adóhatóság elsőfokú határozata a másodfokú hatóság 2003. december 8. napján kelt határozatával emelkedett jogerőre.

A perbeli üzletrész átruházási szerződéseket a felek az elsőfokú határozat jogerőre emelkedése előtt kötötték meg. Annak nincs perdöntő jelentősége, hogy végül az adóhiány kapcsán milyen további jogorvoslati eljárások zajlottak, mivel a szerződő felek perbeli üzletrész átruházási szerződésekre vonatkozó ügyletkötési akaratának megállapítása körében azokat a körülményeket kell figyelembe venni, amelyekre az ismeretük a szerződéskötéskor kiterjedt. Ezek pedig a felperessel és a házastársával szemben folyamatban lévő eljárások, a valószínűsíthetően

megállapított adóhiány, annak pótlékaival együtt és ennek a szintén ismert nagyságrendje.

Az üzletrész átruházási szerződéseket dr. ... ügyvéd jegyezte ellen. Az arra vonatkozó tanúvallomását, hogy nem tudott az APEH vizsgálatáról, cáfolja a felperes előadásán túl a beavatkozó nyilatkozata, amely szerint még a 2003. november 21-i keltű üzletrész átruházási szerződések előtt a felperessel együtt több alkalommal megjelent a revizoroknál, valamint szintén a beavatkozó által 28/B/1. szám alatt csatolt 2002. december 30-án kelt, a felperestől származó meghatalmazása, amely a felperes adóügyében az APEH Pest Megyei Igazgatósága Ellenőrzési Osztálya előtti eljárásra vonatkozik. Mindezekből következik, hogy az üzletrész átruházási szerződéseket ellenjegyző ügyvéd is tudott a felperessel szemben folytatott eljárásról és annak állásáról.

Az adóhatóság az elsőfokú határozatát postai úton nem tudta kézbesíteni a felperesnek, ezért annak kézbesítését az ellenőrzést végző revizorok kísérelték meg átadni a felperes Vácegresen lévő lakcímén, 2003. november 13-án. Az ott tartózkodó I. rendű alperes a hivatalos iratot tőlük átvette, de az erről felvett jegyzőkönyv aláírását megtagadta, majd a következő napon azt felbontatlanul visszaküldte (18/B/18.). Ennek a beavatkozó által igazolt ténynek teljes mértékben ellentmond az I. rendű alperes személyes előadása, hogy őt a felperes nem tájékoztatta arról, hogy adóigazgatási eljárás van folyamatban és azt sem mondta, hogy bizonyos leveleket ne vegyen át. A 18/B/18. alatti adóhatósághoz címzett levelében írtak szerint ugyanis az adóhatóság részéről a lakásán megjelent revizorok „rendkívül arrogáns és erőszakos” magatartást tanúsítottak, így a felperesnek szóló hivatalos levél átadásának megkísérlése alapján nyilvánvalóan tudomása kellett, hogy legyen arról, hogy az adóhatóság a felperest érintő vizsgálatot folytat. Az, hogy ennek tárgya a felperest terhelő adófizetési kötelezettség a körülményekből egyértelműen adódik, de azt az I. rendű alperes valójában fel is ismerte, ami következik abból a személyes előadásából, hogy „a felperesnek korábban is volt az adóhatósággal problémája, a '90-es években karon ülő kisgyerekekkel ilyen probléma miatt kellett külföldre mennie (15. sorszámú jegyzőkönyv).

Teljes mértékben életszerűtlen, hogy az adórevizorok fenti 2003. november 13-i eljárása után november 21-én és 24-én nem ismeri fel az összefüggést az adóhatósági eljárás és a között, hogy a vele akkor még jó viszonyban álló fia valamennyi cége üzletrészét rá átruházza, amelyek után saját előadása szerint sem fizetett vételárat a III. rendű alperesi cég üzletrésze kivételével. Mindehhez a menyé véleményét kéri ki, aki állítása szerint szintén nem tudott semmit (amit a peradatok szintén cáfolnak). A menyé mégis azt tanácsolta neki, hogy „ez jó lesz, nem lesz belőle semmi probléma”. Az is ellentmondásos az I. rendű alperes védekezésében, hogy állítása szerint a felperes rosszul gazdálkodott, ezért őt az I. rendű alperesnek kellett folyamatosan támogatnia anyagilag, majd miután megvásárolja az üzletrészeket, „megélhetése biztosítása céljából” a felperest meghagyja az ügyvezetői tisztségében. Az sem életszerű, hogy ha valóban kifogásolta, hogy a felperes a szülei által rábízott anyagiakkal nem ügyesen, gondos gazda módjára gazdálkodott és a folyamatos anyagi támogatása ellenére pénzt kért, majd utóbb

követelt (6. sorszámú beadvány), mégis üres papírokat ír alá a felperes részére, amelyet utóbb a felperes jelen perben ellene felhasznált (14. sorszámú jegyzőkönyv).

Védekezése szerint az üzletrészeket azért vette meg, mert idősebb korára szerette volna a maga ellátását megfelelő anyagi eszközökkel biztosítani, illetve az unokáit támogatni. Azt akarta, hogy a cégekből megvásárolt tulajdona úgy működjön, mintha bankba tette volna a pénzt (6. sorszámú beadvány). Ez esetben viszont az életszerűtlen, hogy a személyes meghallgatása során nem tudott nyilatkozni arról, hogy milyen cégekben, milyen értékű üzletrészeket vásárolt, valamint, hogy ezek egy részét (nem a perbelieket) a felperes részére ellenszolgáltatás nélkül visszaadta (44. sorszámú alperesi beadvány). A III. rendű alperesi cégben lévő 2.700.000,- Ft névértékű üzletrész tekintetében - szemben a korábbi védekezésével - személyes előadása során úgy nyilatkozott, hogy „az I... Kft.-ben az üzletrészt azért vásároltam meg, mert a fiam erre kért. Más saját céloom ezzel kapcsolatban nem volt”. Azt az I. rendű alperes csak állította – e körben is többször egymásnak ellentmondó módon –, hogy annak vételárát megfizette a felperes részére, azonban ezt semmilyen módon nem tudta igazolni. Azt viszont maga sem állította, hogy a vételárát ezen üzletrész vonatkozásában a szerződés aláírásának napján kiegyenlítette, ahogyan ezt maga a szerződés rögzíti.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint, amennyiben az I. rendű alperest tényleges vételi szándék vezette az üzletrészek megvásárlása során, akkor nem elolvasás nélkül mintegy számolatlanul írja alá azokat, anélkül, hogy tudná mit is vásárol.

A perbeli üzletrész átruházási szerződések színlelt jellegét támasztja alá az a körülmény is, hogy azokkal egyidejűleg a felperes akkori házastársa is megvált az alperesi cégekben meglévő üzletrészeitől, azokat a nagykorú, de akkor még tanuló közös gyermekük vásárolta meg, amire dr. felperes nevére ... semmilyen elfogadható magyarázatot nem tudott adni csak azt, hogy erről is a felperes döntött. Ezzel szemben arra nézve határozott nyilatkozatot tett, hogy a felperes és az I. rendű alperes közötti szerződés indoka az volt, hogy a férje a szülei korábbi családi anyagi segítségét kívánta ezzel honorálni. Ezúton akarta a Medveczki vagyont megóvni, hogy az egy kézben legyen. A saját - gyermekével kötött - üzletrész átruházási szerződéseinek motivációját tehát nem tudta előadni, illetve elfogadta azt, hogy a felperes erről így rendelkezett, nem kutatva annak okait, viszont a férje és az anyósa közötti azonos időpontban kötött szerződések indokait, előadása szerint pontosan ismerte. A másodfokú bíróság a tanúvallomását ezért nem tudta elfogulatlan, tényszerű előadásként értékelni.

Az elfogulatlannak tekinthető ... és ... dr. ... tanúk vallomása ezzel szemben, a felperes által előadottakat hitelt érdemlően alátámasztották. Vallomásuk egybehangzó volt, hogy mind a felperes, mind a házastársa a felgyülemlett adóterhek miatt akarták a cégvagyon menteni, egyik tanú sem tudott az üzletrészek kapcsán pénzmozgásról, illetve úgy nyilatkoztak, hogy tudomásuk szerint ilyen nem volt és egybehangzóan adták elő, hogy a cégekben az effektív irányítást a felperes nem adta át, nem szánta véglegesnek az üzletrészek átruházását. A felperes ... tanút személy szerint is felkérte, hogy vegye a nevére az üzletrészeket, ... tanú pedig úgy nyilatkozott, hogy több ember is szóba került,

köztük a gyerek is, végül azért lett az édesanyja, mert az édesanyjában az ember abszolút megbízik. A tanú a felperes előadásából tudott arról, hogy az I. rendű alperes nem igazán akarta aláírni a szerződéseket, mert félt attól, hogy neki is valamilyen problémája lesz belőle.

Ezt támasztja alá a 2003. november 24-i keltezésű megállapodás is, amely - egyebek mellett - kifejezetten rögzíti, hogy az üzletrész átruházási szerződések megkötésére kizárólag az APEH által az eladó üzletrészeire vezetett végrehajtás elkerülése céljából valóságos átruházási szándék nélkül került sor. Bár a megállapodás egyéb pontjai sokkal inkább a felperes jogainak rögzítését és azok biztosítására az I. rendű alperes kötelezettség-vállalásait tartalmazzák, szemben a felperesi állítással, hogy a megállapodás megkötéséhez az I. rendű alperes ragaszkodott, mintegy biztosítékul arra, hogy valójában nem ő az üzletrészek tulajdonosa, ez azonban nem változtat azon a felperes által hivatkozott tényen, hogy a felek és a két tanú aláírását tartalmazó megállapodás teljes bizonyító erejű magánokirat, amely a Pp. 196. § (1) bekezdése értelmében az ellenkező bebizonyításáig teljes bizonyítékul szolgál arra, hogy kiállítója az abban foglalt nyilatkozatot megtette, illetőleg elfogadta vagy magára kötelezőnek ismerte el.

Az elsőfokú bíróság a 15. sorszámú jegyzőkönyv 23. oldalán még a jogszabályoknak megfelelően tájékoztatta az I. rendű alperest arról, hogy neki kell bizonyítania, hogy a megállapodással ellentétben az ott rögzített nyilatkozatot nem tette meg, illetve, hogy előadásának megfelelően a megállapodás úgy készült, hogy ő előzetesen üres papírt írt alá és a tudta nélkül írta az aláírása fölé a felperes a megállapodás egész tartalmát, valamint tájékoztatta arról is, hogy a bizonyítatlanság jogkövetkezményeit neki kell viselnie. Az ítéletében ezzel szemben tényként fogadta el az I. rendű alperes e körben tett előadásait és lényegében a felperesre terhelte a bizonyítatlanság következményeit azáltal, hogy miután az ügyleti tanúk vallomását a bizonyítékok köréből kizárta, megállapította, hogy nincs arra perbeli bizonyíték, hogy a felek - különösen az I. rendű alperes - kölcsönös és egybehangzó akaratnyilvánítása folytán létrejött volna a 2003. november 24-i megállapodás. Ezzel szemben erre a perbeli bizonyíték maga az írásbeli szerződés, amivel szemben az I. rendű alperes nem tudott eleget tenni a bizonyítási kötelezettségének. Arra nézve semmilyen bizonyíték nem merült fel, hogy az I. rendű alperes mintegy véletlenül írta volna alá a megállapodást, miközben a felperes az üzletrész átruházási szerződéseket előtte „lapozta”, az elsőfokú ítélet erre és ennek alapján szerződéses akarat hiányában a megállapodás létre nem jöttére vonatkozó megállapítása megalapozatlan.

Alaptalanul hivatkozott az I. rendű alperes e megállapodás jóerkölcsbe ütközés miatti semmisségére is. Viszontkeresetét e körben azzal indokolta, hogy a megállapodás nem szól másról mint csalásról, színlelésről, a felek abban nem másban állapodtak meg, mint az adóhatóság félrevezetésében.

A megállapodás 2. pontja annak megfogalmazása szerint is egy kinyilatkoztatás, amely az 1. pontban megjelölt cégek üzletrész átruházásainak színlelt jellegét deklarálja.

Egy szerződés jóerkölcsbe ütközése abban az esetben állapítható meg, ha a szerződés tárgya, az az a cél, amelyet a szerződéssel a felek el kívánnak érni, azaz

a szerződés joghatása az általánosan elfogadott társadalmi, erkölcsi értékeket sérti. Ez a megállapodás azonban joghatás kiváltására megszövegezése szerint sem alkalmas. Abban az esetben, ha az abban foglaltak a valóságnak megfelelnek, nem ez a megállapodás az, ami a jóerkölcsbe ütközik, hanem az üzletrész átruházások, amelyek színleltségét, az adós vagyonának a végrehajtás alóli elvonását e megállapodás deklarálja, és az ezekkel kapcsolatos - egyébként szankció nélküli, de jogszerűen nem is szankcionálható - I. rendű alperesi kötelezettségvállalásokat rögzíti.

Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az I. rendű alperes viszontkeresetének helyt adó ítéleti rendelkezést megváltoztatta és a viszontkeresetet elutasította.

A Fővárosi Ítéltábla megítélése szerint az okirati bizonyítékok - így a fenti megállapodás, az adóhatósági jegyzőkönyvek és határozatok, valamint a kézbesítés igazolt körülményei, az üzletrész átruházások időpontja és körülményei, az, hogy az I. rendű alperes bizonyítható módon egyik üzletrészért sem fizetett vételárat, hogy egyidejűleg a felperes házastársa is átruházta valamennyi üzletrészét, a 2006-ban a felperes részéről „ingyen” visszavásárolt egyéb cégek üzletrészei, az a tény, hogy a felperes változatlanul ügyvezetői pozícióban maradt, a fent hivatkozott két érdektelen tanú vallomása, továbbá az I. rendű alperes életszerűtlen és ellentmondásos előadása saját ügyleti akaratának igazolására – az alperesek által és az elsőfokú bíróság részéről is elfogultnak minősített ... és ... tanúvallomásai nélkül is alátámasztották a felperes elsődleges kereseti kérelmét. A Fővárosi Ítéltábla ezért megállapította, hogy a felperes keresetében megjelölt, a közte és az I. rendű alperes között létrejött üzletrész átruházási szerződések a Ptk. 207. § (6) bekezdése alapján színleltek, ezért semmisek.

Megalapozott ennek következtében az I. rendű alperes, valamint a II. és IV. rendű alperesek közötti további üzletrész átruházási szerződések érvénytelenségének megállapítására irányuló kereseti kérelem is a Ptk. 200. § (2) bekezdése és 117. § (1) bekezdése alapján, mivel átruházással csak a dolog tulajdonosától lehet a tulajdonjogot megszerezni, az I. rendű alperes pedig azok átruházásakor nem volt tulajdonosa az érintett üzletrészeknek.

A Fővárosi Ítéltábla ezt meghaladóan azonban a felperes keresetét nem találta megalapozottnak.

A felperes további kereseti kérelmében az érvénytelenség jogkövetkezményének levonásaként kérte az eredeti állapot helyreállítását, a felperes tulajdonjogába való visszahelyezését a Ptk. rendelkezései szerint.

A Ptk. 237. § (1) bekezdése értelmében érvénytelen szerződés esetében a szerződéskötés előtt fennállott helyzetet kell visszaállítani.

Jelen esetben azonban az adásvétel tárgyát üzletrészek képezték. Az üzletrész a kft. tagját megillető tagsági jogok és a társaság vagyonából őt megillető hányad megtestesítője (2006. évi IV. törvény (Gt.) 121. § (1) bek.). Bár az üzletrész átruházási szerződés érvénytelensége a Ptk. alapján vizsgálendő, az

érvénytelenség jogkövetkezményeinek levonására csak a mindenkor hatályos társasági törvény és cégeljárás szabályai szerint van lehetőség. Ez következik a Gt. 9. § (2) bekezdése rendelkezéséből, amely szerint a gazdasági társaságoknak és tagjaiknak a törvényben nem szabályozott vagyoni és személyi viszonyaira a Ptk. rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni. A Ptk. kiegészítő alkalmazásának van tehát helye, de csak abban az esetben, ha a Gt. illetve a cégeljárásról szóló törvény nem ad szabályozást.

Az e körben kialakult bírói gyakorlat értelmében a cégjegyzékbe bejegyzett adatok alapjául szolgáló okiratokat - így az üzletrész adásvételi szerződést is - mindaddig érvényesnek kell tekinteni, amíg azok érvénytelenségét peres eljárásban a bíróság jogerős ítéletével meg nem állapította. A jogerős ítélet megszületéséig azonban a cég a bejegyzett tagi összetétellel jogszerűen működik és a tagi összetételt érintő jogerős határozat cégjogi jogkövetkezményei ebből adódóan csakis a jövőre nézve vonhatók le, melyre vonatkozóan a jogerős határozat alapján a cégnek változásbejegyzési kérelmet kell benyújtania. Nem lehet ugyanis „meg nem történné tenni” azt az időszakot, amíg a jogvita tartott, nem lehet megkérdőjelezni a cég működését, a tagjai által akkor jogszerűen hozott határozatokat, a cég által megkötött ügyleteket, mert ez a forgalom biztonságát súlyosan sértené, illetve veszélyeztetné. Nincs tehát mód a felperes tagsági jogviszonyának „visszajegyzésére”, az eredeti állapot helyreállítására. A cég önkéntes jogkövetésének hiányában a 2006. évi V. törvény (Ctv.) 76. § (1) bekezdése szerint a cégbíróságnak hivatalból törvényességi felügyeleti eljárást kell kezdeményeznie a társasággal szemben a Ctv. 74. § (1) bekezdés b) pontja alapján, amely szerint törvényességi felügyeleti eljárásnak van helye, ha a cégjegyzékbe bejegyzett adat a bejegyzést követően keletkezett ok miatt törvénysértő. Ezért a Fővárosi Ítéltábla jelen határozatában is arról rendelkezett, hogy az elsőfokú bíróság útján a jogerős ítéletet megküldi a Fővárosi Törvényszék Cégbíróságának a Ctv. 76. § (1) bekezdés a) pontjára figyelemmel.

Az alperesi cégek nem kötelezhetők tűrésre a felperes keresete alapján, mert jelen ítéletnek nincs olyan rendelkezése, amelyet tűrniük kellene. Az esetlegesen velük szemben folytatandó törvényességi felügyeleti eljárás tűrése már jelen ítélet végrehajtására tartozó kérdés, ezért a velük szemben előterjesztett keresetet, valamint az eredeti állapot helyreállítására irányuló kereseti kérelmet a másodfokú bíróság a fenti indokok alapján elutasította.

Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben írtak szerint megváltoztatta.

A fellebbezés eredményes volt, ezért a felperes az első- és a másodfokú eljárásban is pernyertesnek minősül, mind a keresete, mind pedig a viszontkereset tekintetében. A pertárgy értéke a megtámadott üzletrész átruházási szerződésekben megállapított vételár, illetve névérték, összesen 10.500.000,- Ft. Az ezután fizetendő első- és másodfokú eljárási illeték 630.000,-630.000,- Ft. A felperes a keresetére 21.000,- Ft illetéket lerótt, utóbb azonban illetékfeljegyzési

jogot kapott, így a feljegyzett illeték az elsőfokú eljárásban 609.000,- Ft, míg a másodfokú eljárásban 630.000,- Ft. Ennek megfizetésére az alperesek pervesztességük arányában kötelesek, figyelemmel azon üzletrész átruházási szerződések értékére, amelyeket ők kötöttek. Kötelezte továbbá másodfokú bíróság az I. rendű alperest az illetékfeljegyzési jogára tekintettel le nem rótt 21.000,- Ft viszontkereseti illeték állam javára történő megfizetésére a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján.

A peresztes I., II. és IV. rendű alperesek egyetemlegesen kötelesek megfizetni a felperesnek 171.000,- Ft nettó ügyvédi munkadíjat, melynek mértékéről a másodfokú bíróság a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2), (5) és (6) bekezdései alapján mérlegeléssel határozott, figyelemmel a pertárgy értékére és a kifejtett ügyvédi munkára, valamint arra is, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított perköltség összegét a felek fellebbezéssel nem támadták, és azt a másodfokú bíróság is a fentiekkel arányosnak találta.

Budapest, 2012. év február hó 16. napján

Dr. Mika Ágnes sk.
a tanács elnöke

Dr. Tibold Ágnes sk.
előadó bíró

Dr. Kurucz Zsuzsanna sk.
bíró

A kiadmány hitelül:

bíróági tisztviselő